

Розпочато підготовку Маніфесту «Бібліотеки в умовах кризи»

Наприкінці лютого цього року (27.02.) відбулося перше регіональне обговорення можливих векторів розвитку вітчизняних бібліотек на сучасному етапі. До обговорення були запрошені бібліотечні фахівці, представники органів культури, освіти, державної влади та місцевого самоврядування, громадських об'єднань та бізнесу з Києва, Київської, Вінницької, Житомирської, Рівненської, Сумської, Чернігівської, Черкаської областей.

Зі вступним словом до присутніх звернулася І. Шевченко, кандидат педагогічних наук, директор Інституту післядипломної освіти, Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв, президент УБА. Вона зауважила, що для того, щоб залучити максимальну кількість фахівців для розробки основних положень Маніфесту УБА «Бібліотеки в умовах кризи», заплановано проведення серії регіональних обговорень, які (окрім Києва) відбудуться в березні – травні цього року в Миколаєві, Чернівцях, Дніпропетровську.

В. Пашкова, доктор історичних наук, координатор американських центрів Посольства США в Україні, віце-президент УБА, наголосила на важливості підготовки Маніфесту, як документа, що висвітлюватиме програмні положення, напрями і принципи діяльності бібліотек України у сучасних суспільно-політичних та соціально-економічних умовах, і закликала учасників обговорення подивитися на проблему кризи позитивного.

Дорожньою картою, що допоможе українським бібліотекам вижити в умовах кризи, назвала Маніфест Я. Титаренко, заступник директора програми «Бібліоміст» IREX/Україна.

Я. Сошинська, кандидат історичних наук, доцент НТУУ «КПІ», виконавчий директор УБА, зупинилася на причинах виникнення та характеристиках кризових явищ, а також шляхах їх подолання. Я. Сошинська зауважила, що в умовах руйнації звичної організації життя бібліотеки повинні налагоджувати більш тісний діалог із суспільством. Яким чином це зробити? Відповідь на це запитання Я. Сошинська запропонувала учасникам обговорення знайти під час роботи в групах.

Активніше взаємодіяти з авторами та видавництвами порадили бібліотекарям Г. Матіко-Бубнова, головний спеціаліст Управління преси та інформації Департаменту суспільних комунікацій Київської міськдержадміністрації, та З. Каменецька, засновник і директор видавництва «КИЙ».

<...> Далі обговорення принципів діяльності бібліотек України в умовах суспільно-політичної та соціально-економічної кризи відбувалося в 3-х робочих групах (група 1 «Бібліотеки – Органи влади», група 2 «Бібліотеки – ЗМІ», група 3 «Бібліотеки»). Кожен учасник групи мав можливість висловити власну точку зору на запропоновані до обговорення запитання:

– Які кризові явища Ви особисто спостерігаєте / відчуваєте у Вашому житті / житті країни?

– Як бібліотеки можуть допомогти Вам вийти із ситуацій, викликаних кризою?

– Чому бібліотеки важливі в період кризи?

Після закінчення дискусій модератори кожної групи представили на загал результати. Слід зазначити, що відповіді на запропоновані запитання в усіх групах переважно співпали.

Приміром, говорячи про кризові явища в нашому житті, учасники обговорення виокремили такі: системна управлінська криза, інформаційна війна, психологічна криза, економічна криза, світоглядні розбіжності тощо.

Відповідаючи на запитання про роль бібліотек у подоланні читачами кризових ситуацій, учасники обговорення зупинилися на таких аспектах діяльності бібліотек у цьому контексті, як: розробка адекватних моделей обслуговування читачів; сприяння вибудовуванню довіри до влади та економічній освіті читачів; організація курсів з вивчення іноземних мов і консультацій психолога (на волонтерських засадах); активізація інформаційно-роз'яснювальної роботи та патріотичного виховання; організація благодійницьких заходів; участь бібліотекарів в організації та розвитку громадського руху; присутність бібліотек в системі освіти протягом життя тощо.

Серед факторів, що підтверджують важливість бібліотек у період кризи, було виокремлено: доступність, безкоштовне обслуговування, відкритість, стабільність, розгалужена структура, довіра з боку користувачів, професіоналізм.

Отже, перший внесок у підготовку Маніфесту УБА «Бібліотеки в умовах кризи» зроблено. Усі бажаючі зможуть долучитися до обговорення на наступних регіональних засіданнях або через онлайн-опитування на сайті УБА (*Розпочато підготовку Маніфесту «Бібліотеки в умовах кризи» // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/node/2010>). – 2015. – 2.03).*